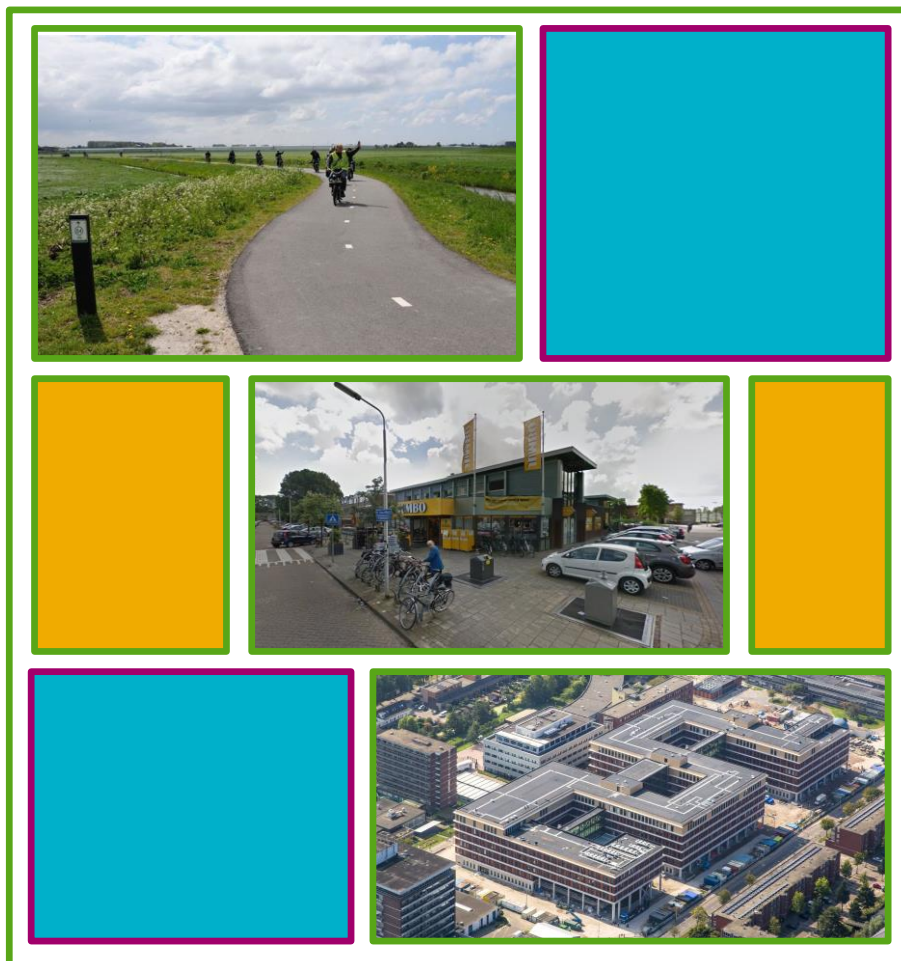

Actieprogramma Buitenhof Delft

Eindrapport, 30 juni 2017

Roots Beleidsadvies

In opdracht van Ondernemers Vereniging Buitenhof

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4
1. Aanleiding en doelstelling	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doelstelling	5
2. Actieprogramma Buitenhof Delft.....	6
2.1 Proces van het opstellen	6
2.2 Prioriteitstelling in acties.....	6
2.3 Uitwerking van de acties.....	8
2.3.1 Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud	9
2.3.2 Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen	11
2.3.3 Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk	12
2.3.4 Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties.....	13
2.3.5 Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk	15
3. Organisatie en financiering	17
3.1 Organisatie van het actieprogramma	17
3.2 Financiering van het actieprogramma	17
4. Slotbeschouwing	19
Bijlagen	20
A: Geraadpleegde bronnen.....	20
B: Deelnemers interviews	21
C: Respons enquête	22
D: Acties waarvan het draagvlak voor uitvoering bij bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof is gepeild per thema	23
Colofon	28

Voorwoord

Medio 2014 is de Ondernemers Vereniging Buitenhof opgericht om middels de gelden uit het Ondernemersfonds Delft de gemeenschappelijke belangen van de bedrijven en instellingen in Buitenhof te behartigen en de samenwerking tussen bedrijven, instanties en bewoners in het gebied te stimuleren.

Hoewel in Buitenhof diverse bedrijven en instellingen zijn gevestigd, staat het gebied vooral bekend als woonwijk. Dit is op zich niet vreemd; in het gebied waar Ondernemers Vereniging Buitenhof actief is¹, wonen in totaal meer dan 14.600 mensen. Tegelijkertijd bieden de bedrijven en instellingen in Buitenhof ca. 4.700 personen een baan. De meeste arbeidsplaatsen zijn geconcentreerd in het zorg-cluster rondom het Reinier de Graaf Gasthuis, maar ook de winkels en horecagelegenheden in de winkelcentra Buitenhof/Vrijheidslaan en Verdiplein zorgen voor veel werkgelegenheid. Daarnaast zijn in de wijk relatief veel onderwijsinstellingen geconcentreerd, herbergt Kerkpolder de nodige voorzieningen en zijn in Buitenhof diverse ZZP'ers en 'solitair' gevestigde bedrijven en instellingen actief (zoals de Rabobank en Pieter van Foreest). Kortom, Buitenhof is niet alleen een woonwijk, maar ook een wijk met veel economische activiteiten.

De Ondernemers Vereniging Buitenhof wil graag de ontwikkeling van deze activiteiten stimuleren. Concreet wil zij bijdragen aan het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof, het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied en het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk. De vereniging heeft daarom Roots Beleidsadvies gevraagd een actieprogramma op te stellen dat direct op de realisatie van deze drie doelstellingen is gericht.

In het onderhavige actieprogramma zijn acties opgenomen die kunnen bijdragen aan het verhogen van de aantrekkelijkheid, het vergroten van de toegankelijkheid en het verbeteren van het ondernemersklimaat. De acties zijn aangedragen door bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof en gerangschikt op basis van het (gemeten) draagvlak voor de uitvoering ervan.

Roots Beleidsadvies wil bij deze alle bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof bedanken die middels hun medewerking aan interviews en/of de enquête hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het actieprogramma. Ook willen wij het bestuur van Ondernemers Vereniging Buitenhof bedanken voor de constructieve begeleiding van het project en de reactie op tussenresultaten.

Wij hopen dat met de uitvoering van het Actieprogramma Buitenhof Delft daadwerkelijk de aantrekkelijkheid van Buitenhof wordt verhoogd, de toegankelijkheid van het gebied wordt vergroot en het ondernemersklimaat wordt verbeterd. Wij wensen het bestuur van Ondernemers Vereniging Buitenhof in elk geval veel succes met de uitvoering van de acties die in het programma zijn opgenomen!

Juni 2017
Roots Beleidsadvies

---

¹ Het gebied waarin de Ondernemers Vereniging Buitenhof actief is, omvat de volgende buurten: de Reinier de Graafbuurt, Buitenhof-Noord, de Juniusbuurt, de Gillisbuurt, de Fledderbuurt, Het Rode Dorp, de Pijperring, de Verzetstrijdersbuurt, de Vrijheidsbuurt, Kerkpolder en de Molenbuurt.

Samenvatting

Aanleiding

Eén van de belangrijkste taken van Ondernemers Vereniging Buitenhof is het gericht inzetten van de middelen uit het ondernemersfonds in het gebied. Dit lijkt gemakkelijker dan het is. Het blijkt namelijk lastig om projecten te identificeren die bijdragen aan een bredere doelstelling dan die van individuele organisaties en/of deelgebieden in Buitenhof alleen en tevens kunnen rekenen op een breed draagvlak onder de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied. Om toch dergelijke projecten te identificeren, heeft de ondernemersvereniging Roots Beleidsadvies gevraagd een actieprogramma voor het gebied op te stellen.

Doelstelling

In overleg met het bestuur van Ondernemers Vereniging Buitenhof is besloten om het Actieprogramma Buitenhof Delft te richten op de volgende drie doelstellingen:

1. Het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof;
2. Het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied; en
3. Het verbeteren van het ondernemersklimaat.

Totstandkoming van het Actieprogramma Buitenhof

Om acties te identificeren die kunnen bijdragen aan het realiseren van deze drie doelstellingen is Roots Beleidsadvies met diverse stakeholders uit Buitenhof in gesprek gegaan. Het resultaat van tien (groeps)interviews met stakeholders uit het gebied waren 25 acties waarmee – volgens de geïnterviewden – de aantrekkelijkheid van Buitenhof kon worden verhoogd, de toegankelijkheid van het gebied kon worden vergroot en het ondernemersklimaat in de wijk kon worden verbeterd. Met een enquête is vervolgens het draagvlak voor de uitvoering van deze 25 acties bij bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied gepeild en zijn aanvullende acties geïdentificeerd.

Prioriteitstelling in acties en aanvullende uitwerking

Uit de enquête is gebleken dat de bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof de volgende vijf acties het belangrijkste vinden om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren:

1. Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud;
2. Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen;
3. Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk;
4. Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties; en
5. Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk.

Het bestuur van Ondernemers Vereniging Buitenhof heeft Roots Beleidsadvies gevraagd deze vijf acties uit te werken in termen van planning, kosten en financiering. Het onderhavige rapport bevat daarom tevens een gericht advies voor de uitvoering van deze vijf acties.

1. Aanleiding en doelstelling

1.1 Aanleiding

In januari 2011 is het Ondernemersfonds Delft opgericht. Sindsdien worden in Delft via een opslag op de OZB van niet-woningen middelen verworven om bij te dragen aan de samenwerking tussen bedrijven, instellingen en overheid in Delft en de economische ontwikkeling van de stad.

De middelen van het Ondernemersfonds Delft worden gebiedsgericht ingezet. Dit betekent dat de ondernemers in een gebied zelf kunnen beschikken over hun inleg mits zij goed zijn georganiseerd. In het gebied "Buitenhof" worden de middelen beheerd door Ondernemers Vereniging Buitenhof. Deze vereniging is medio 2014 opgericht en geldt als vertegenwoordiger van alle zakelijke OZB-betalers in het gebied. Het gebied omvat daarbij de Reinier de Graafbuurt, Buitenhof-Noord, de Juniusbuurt, de Gillisbuurt, de Fledderusbuurt, Het Rode Dorp, de Pijperring, de Verzetstrijdersbuurt, de Vrijheidsbuurt, Kerkpolder en de Molenbuurt.²

Eén van de belangrijkste taken van de vereniging is het gericht inzetten van de middelen uit het ondernemersfonds. Dit lijkt gemakkelijker dan het is. Het blijkt namelijk lastig om projecten te identificeren die bijdragen aan een bredere doelstelling dan die van individuele organisaties en/of deelgebieden in Buitenhof alleen en tevens kunnen rekenen op een breed draagvlak onder de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied. Om toch dergelijke projecten te identificeren, heeft de vereniging Roots Beleidsadvies gevraagd een actieprogramma voor het gebied op te stellen. In het verleden heeft Roots soortgelijke programma's voor de Delftse binnenstad, bedrijventerrein Schieoevers en recent ook Voorhof en Delftse Hout opgesteld.

1.2 Doelstelling

In overleg met het bestuur van Ondernemers Vereniging Buitenhof is besloten om met het Actieprogramma Buitenhof Delft te gaan werken aan het realiseren van de volgende drie doelstellingen:

1. Het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof;
2. Het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied; en
3. Het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk.

De acties die vanuit het Actieprogramma Buitenhof zullen worden uitgevoerd, dienen bij te dragen aan het realiseren van deze drie doelstellingen. In de interviews en enquête die ten behoeve van het actieprogramma zijn afgenomen, is steeds ook aan deze drie doelstellingen gememoreerd.

---

² Het gebied waarin Ondernemers Vereniging Buitenhof actief is daarmee niet helemaal gelijk aan de wijk Buitenhof in o.a. de wijk- en buurtindeling van het CBS. In de wijk- en buurtindeling van het CBS omvat de wijk Buitenhof tevens de buurt Buitenhof-Zuid (het gebied tussen de Kruihuisweg en het water), terwijl de Molenbuurt volgens die indeling tot de wijk Voordijkshoorn wordt gerekend.

2. Actieprogramma Buitenhof Delft

2.1 Proces van het opstellen

Roots Beleidsadvies is de afgelopen maanden met diverse stakeholders in gesprek gegaan en heeft met behulp van een enquête gepeild welke acties de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied nodig achten voor het verhogen van de aantrekkelijkheid, het vergroten van de toegankelijkheid en het verbeteren van het ondernemersklimaat.

Na het vaststellen van deze doelstelling van het actieprogramma in het bestuur van Ondernemers Vereniging Buiten is in de eerste plaats gesproken met diverse stakeholders uit het gebied. Doel van die *gesprekken* was *om acties te identificeren* die konden bijdragen aan het realiseren van de drie doelstellingen. In bijlage B is een overzicht opgenomen van de stakeholders die op deze wijze een bijdrage aan het actieprogramma hebben geleverd.

Vervolgens is gesproken met het bestuur over de visie van de stakeholders op de ontwikkeling van Buitenhof en de acties die in de gesprekken zijn genoemd. Op basis van deze bespreking is een longlist van mogelijke acties vastgesteld, zodat deze kon worden voorgelegd aan de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied. Dit laatste vond plaats middels een enquête die op 23 mei 2017 onder de zakelijke OZB-betalers uit Buitenhof is verspreid en waarbij op 30 mei en 7 juni jl. is gerappelleerd.³

De *enquête* was bedoeld *om* het *draagvlak voor de uitvoering van acties te peilen*. De respons op de enquête bedroeg circa 30% (zie ook Bijlage C). Digitaal is de enquête door 22 bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof ingevuld. Aanvullend hierop hebben 10 zakelijke OZB-betalers uit Buitenhof de enquête schriftelijk geretourneerd. In de prioriteitstelling van acties heeft elke OZB-betaler één stem gekregen. Vanuit het Stanislascollege is de enquête twee keer ingevuld; beide zijn daarom in de prioriteitstelling in acties voor de helft meegeteld.

2.2 Prioriteitstelling in acties

In de enquête is bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof gevraagd om van een lijst van 25 mogelijke acties om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren aan te geven welke vijf acties zij het belangrijkste vonden.⁴ Ook is gevraagd welke actie volgens hen *niet* zou moeten worden uitgevoerd.⁵ De belangrijkste resultaten van de enquête zijn in tabel 2.1 samengevat.

³ Hoewel met de aanpak is getracht zo veel mogelijk bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof te bereiken, kan het zijn dat enkele bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied (toch) niet is bereikt. Dit heeft te maken met het feit dat als basis voor de (schriftelijke) verspreiding van de enquête een adressenbestand uit 2016 is gebruikt.

⁴ De bedrijven, instellingen en verenigingen kregen tevens de gelegenheid om de lijst aan te vullen met acties die in hun ogen ontbraken. Van die gelegenheid hebben vijf organisaties gebruik gemaakt. Twee daarvan gaven daarbij in feite een actie aan die een aanvulling betrof op een actie die al in de enquête was opgenomen. Drie acties waren écht nieuw en zijn derhalve aan de longlist toegevoegd. Het betreft het verbeteren van de bereikbaarheid van het Kerkpoldergebied, het mogelijk maken van buitenevenementen en het realiseren van meer kleinschalige winkelvoorzieningen in buurten (zie actie 21-23).

⁵ De ondernemers konden ook aangeven dat alle acties in hun ogen relevant waren. In dat geval is bij geen enkele actie een minpunt in rekening gebracht. Bijna een derde van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof koos hiervoor.

Tabel 2.1: De door de bedrijven, instellingen en verenigingen aangebrachte prioriteitstelling in acties om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren

Acties op volgorde van prioriteit bij bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof	Aantal pluspunten	Aantal minpunten	Totaal-score
1. Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud	20,5	0	20,5
2. Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen	15,5	1	14,5
3. Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk	13	0	13
4. Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties	12	0	12
5. Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk	11	0	11
6. Betere bewegwijzering naar de werklocaties in de wijk	10	0	10
7. Meer verlichting op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen	8,5	0	8,5
8. Onderzoek naar voorzieningenbehoefte ouderen uit de wijk	8	1	7
9. Organisatie van informatiebijeenkomsten over huidig en toekomstig (ruimtelijk) beleid t.a.v. Buitenhof	6,5	0	6,5
10. Organisatie van evenementen gericht op kennismaking met de 'buurman'	6	0	6
11. Stagebank opzetten voor maatschappelijke stages in de wijk	5,5	0	5,5
12. Extra investeren in (recreatie)voorzieningen Kerkpolder	5	0	5
13. Lobby voor aanpak verkeersknelpunten in de omgeving van werklocaties	4,5	0	4,5
14. Stimuleren van dubbelgebruik van locaties	4	0	4
15. Ontwikkelen van evenementenkalender Buitenhof	4,5	1	3,5
16. Marketingstrategie opzetten om de kwaliteiten van de wijk onder de aandacht van relevante stakeholders te brengen	3,5	0	3,5
17. Ontwikkelen van website voor OV Buitenhof	3	0	3
18. Organisatie van (jaarlijkse) open 'bedrijven'dag Buitenhof	3	0	3
19. Organisatie van (jaarlijkse) burendag Buitenhof	4	1,5	2,5
20. Lobby voor extra investeringen in OV-bereikbaarheid	1,5	0	1,5
21. <i>Bereikbaarheid Kerkpoldergebied verbeteren</i>	1	0	1
22. <i>Buiten evenementen mogelijk maken</i>	1	0	1
23. <i>Meer kleinschalige (winkel)voorzieningen in buurten realiseren</i>	1	0	1
24. Ontwikkelen van online communicatieplatform voor bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied	2,5	2	0,5
25. Sportarrangementen creëren voor werkgevers uit Buitenhof in sportvoorzieningen in de wijk	2	4	-2
26. Investeren in hanging baskets in de winkelgebieden	1	3	-2
27. Organisatie van seminars over bedrijfs- en organisatiethema's	0	4	-4
28. Verkennen van mogelijkheden voor collectieve inkoop van goederen en diensten	0	5	-5

Bron: Roots Beleidsadvies o.b.v. enquête Buitenhof, 2017

Uit de enquête blijkt dat de bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof vooral veel belang hechten aan extra investeringen in groenbeheer en -onderhoud. Bijna tweederde van de bedrijven, instellingen en verenigingen beoordeelde deze actie als belangrijk om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en/of het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren.

Ook de acties die waren gericht het realiseren van camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen (2) en het verrichten van extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk (3) konden op meer dan 40% van de stemmen rekenen. Voor de acties 4 en 5 gold dit voor meer dan een derde.

2.3 Uitwerking van de acties

Het bestuur van de Ondernemers Vereniging Buitenhof heeft Roots Beleidsadvies gevraagd om voor de vijf acties met de hoogste prioriteit een aanvullend advies ten aanzien van de mogelijke planning en financiering uit te werken. Dit betekent dat de volgende acties aanvullend zijn uitgewerkt in termen van planning⁶, kosten en financiering:

1. Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud;
2. Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen;
3. Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk;
4. Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties; en
5. Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk.

De resultaten van deze uitwerking zijn in de volgende subparagrafen opgenomen.

---

⁶ N.B. Bij de planning moet ermee rekening worden gehouden dat uiteindelijk het bestuur van Ondernemers Vereniging Buitenhof verantwoordelijk is voor de coördinatie en uitvoering van de acties. Dit betekent dat de feitelijke planning kan afwijken van de in dit actieprogramma aangegeven *mogelijke* planning van activiteiten. De planning en volgorde van activiteiten gelden primair als advies voor de uitvoering van de betreffende acties.

2.3.1 Extra investeren in groenbeheer en –onderhoud

Actiepunten: Extra investeren in groenbeheer en –onderhoud	
Omschrijving	Bij deze actie gaat het in de eerste plaats om het inventariseren van de kwaliteit van het groen in de directe omgeving van de werklocaties. Hierbij kan worden aangesloten op de meetgegevens van de Gemeente Delft die dit kwaliteitsniveau o.b.v. de Delftse Schouw-gids periodiek op diverse locaties in de wijk beoordeelt. Vervolgens kan op plekken waar extra investeringen gewenst zijn in overleg met de gemeente tot een aanpak worden gekomen. Deze aanpak zal zich sowieso concentreren op de belangrijkste werklocaties in de wijk zoals de directe omgeving van het Reinier de Graaf Gasthuis, de locaties van de sportverenigingen, het (recreatie)gebied Kerkpolder en de winkelgebieden Verdiplein en Vrijheidslaan/Buitenhof.
Trekker	Ondernemers Vereniging Buitenhof
Betrokkenen	Gemeente Delft, zakelijke OZB-betalers in het gebied en BKS (om ervaring uit te wisselen)
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • 2017-Q3: Inventariseren van de kwaliteit van het groen in de directe omgeving van de werklocaties. Hierbij kan in eerste instantie worden aangesloten op de meetgegevens van de Gemeente Delft. Op basis van de Delftse Schouw-gids beoordeelt zij namelijk periodiek het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte (zie link voor meer informatie).⁷ Tegelijkertijd verdient het aanbeveling om op de hierboven genoemde locaties aanvullend de kwaliteit van het groen met de gevestigde bedrijven, instellingen en verenigingen te schouwen en daarmee de belangrijkste aandachtspunten per werklocatie te verzamelen. • 2017-Q3 en 2017-Q4: De resultaten van de inventarisatie kunnen worden gebruikt om een plan voor de verbetering van het groen in de wijk te maken. Het verdient aanbeveling om eerst een plan op hoofdlijnen te maken om vervolgens in gesprek te gaan met de gemeente over de mogelijkheden tot samenwerking in het groenbeheer en –onderhoud. Waar de gemeente nu in de gehele wijk streeft naar het kwaliteitsniveau C zijn mogelijk afspraken te maken om voor de werklocaties te streven naar kwaliteitsniveau A of B. Ook over de wijze waarop dit niveau wordt bereikt, kunnen wellicht afspraken worden gemaakt. Het verdient daarbij in elk geval aanbeveling om kennis uit te wisselen met Bedrijven Kring Schieoevers (BKS) die het beheer van de gemeente heeft overgenomen om tot een efficiëntere besteding van middelen te komen (zie link voor meer informatie). Op het moment dat duidelijk is of OV Buitenhof wil investeren in frequenter/beter onderhoud of de totale regie over het groenbeheer en –onderhoud rondom de werklocaties wil overnemen, kan ook een gericht plan worden gemaakt en kunnen offertes bij hoveniers worden opgevraagd. • 2018 e.v.: Uitvoering van het plan zoals dit in 2017 is gemaakt (zie hiervoor) en begeleiding van de werkzaamheden van het door OV Buitenhof gekozen bedrijf.
Prioriteit ondernemers	Zeer hoog. 64% van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof selecteerde deze actie als één van de belangrijkste vijf om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en/of het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren.
Samenhang met...	Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk (3), investeren in de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties (4) en eventueel meer verlichting op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen (7), marketingstrategie opzetten om de kwaliteiten van de wijk onder de aandacht van relevante stakeholders te brengen (16) en investeren in hanging baskets in de winkelgebieden (26).
Beoogd resultaat	De werklocaties in Buitenhof aantrekkelijker maken en een bijdrage leveren aan de gastvrijheid van het gebied.

⁷ Uit die meetgegevens blijkt dat in Buitenhof de kwaliteit veelal als 'gemiddeld' wordt beoordeeld. Op een aantal locaties wordt de kwaliteit als 'goed' beoordeeld, maar dit is veelal niet het geval in de omgeving van werklocaties. Dit verklaart waarschijnlijk ook het grote belang dat de bedrijven, instellingen en verenigingen aan het extra investeren in groenbeheer en -onderhoud hechten.

Kosten	<p>De kosten van de hiervoor in 2017 aangegeven activiteiten schatten wij op ca. € 5.000,-. Voordeel is dat kan worden aangesloten op de ervaringen zoals die in Schieoevers zijn opgedaan. De kosten hangen dan ook vooral samen met de tijdsinvestering die gepaard gaat met de afstemming met de gemeente Delft en het maken van een gericht plan van aanpak. Daarbij dient ook te worden bepaald hoeveel OV Buitenhof vanaf 2018 wil gaan investeren in extra groenbeheer en –onderhoud rondom de werklocaties. De hoge prioriteit die de bedrijven, instellingen en verenigingen aan extra investeringen in groenbeheer en –onderhoud hebben toegekend, maakt een relatief forse bijdrage aan dit beheer en onderhoud legitiem. Tegelijkertijd dient ervoor te worden gewaakt dat de gemeente Delft er gemakshalve van uitgaat dat het gewenste hogere kwaliteitsniveau door investeringen van bedrijven, instellingen en verenigingen zelf wordt gerealiseerd c.q. gefinancierd. Het verdient daarom in elk geval aanbeveling om de (extra) investeringen uitsluitend op de werklocaties te richten en met de gemeente in gesprek te blijven over het groenbeheer en –onderhoud in de overige delen van de wijk. Op het moment dat daar (tevens) een upgrade plaatsvindt, ligt het voor de hand om daarop ook bij de werklocaties aanspraak te maken. De extra investeringen in het groenbeheer en –onderhoud vanuit OV Buitenhof kunnen dan worden afgebouwd.</p>
Financiering	<p>Het schouwen en het maken van een plan van aanpak kunnen primair vanuit het Ondernemersfonds Delft worden gefinancierd. In het geval OV Buitenhof ervoor kiest om de totale regie over het groenbeheer en –onderhoud rondom de werklocaties over te nemen (zie bij planning) dient de gemeente Delft ook financieel bij de uitvoering van het plan te worden betrokken, d.w.z. het huidige budget dat aan het groenbeheer en –onderhoud rondom de werklocaties wordt besteed aan de vereniging beschikbaar te stellen.</p>

2.3.2 Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen

Actiepunten: Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen	
Omschrijving	Op dit moment is er geen collectieve camerabewaking op de ontsluitingswegen van Buitenhof alsook bij enkele parkeerplaatsen in het gebied waar bij tijd en wijle incidenten plaatsvinden. Bij dergelijke incidenten wordt op dit moment door de politie bij afzonderlijke bedrijven, instellingen en verenigingen om informatie uit camerabeelden gevraagd. Op het moment dat bij ontsluitingswegen en (enkele) parkeerplaatsen camerabewaking wordt gerealiseerd, kan beter tegen criminaliteit en overlast worden opgetreden. Bovendien gaat van camerabewaking een preventieve werking uit. Bij deze actie gaat het om het maken van een plan van aanpak om meer camerabewaking te realiseren om vervolgens hierin ook te investeren.
Trekker	Ondernemers Vereniging Buitenhof
Betrokkenen	Gemeente Delft en BKS (om ervaring uit te wisselen)
Planning	<ul style="list-style-type: none"> 2017-Q3 en 2017-Q4: Het voeren van verkennende gesprekken en het laten opstellen van een cameraplan door een daarin gespecialiseerd bedrijf. Daarnaast de gemeente op de hoogte stellen van het voornemen om op ontsluitingswegen en bij (enkele) parkeerplaatsen camera's te (laten) plaatsen. Het plaatsen van camera's is immers aan diverse regels gebonden en voor de plaatsing van camera's is een omgevingsvergunning nodig. Belangrijk is om als OV Buitenhof (vooraf) te bepalen waar met de camera's een zo groot mogelijk effect kan worden bereikt; zowel geredeneerd vanuit het effectief optreden tegen criminaliteit als geredeneerd vanuit het optimaliseren van de preventieve werking. Het verdient aanbeveling om in deze periode tevens contact te leggen met de BKS. Op die manier kan gebruik worden gemaakt van de ervaring die zij bij het plaatsen van camera's op de ontsluitingswegen van bedrijventerrein Schieoevers hebben opgedaan. 2018 e.v.: Plaatsing van de camera's op ontsluitingswegen en bij (enkele) parkeerplaatsen in het gebied. Vervolgens onderhoud en beheer van de camera's en periodieke afstemming over de resultaten die met de camerabewaking worden geboekt.
Prioriteit ondernemers	Hoog. 45% van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof selecteerde deze actie als één van de belangrijkste vijf om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en/of het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren.
Samenhang met...	Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties (4) en eventueel meer verlichting op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen (7) en het ontwikkelen van een online communicatieplatform voor bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied (24).
Beoogd resultaat	Beter tegen criminaliteit en overlast optreden en het vergroten van de veiligheidsbeleving in het gebied.
Kosten	De kosten van de hiervoor aangegeven activiteiten in 2017 schatten wij op ca. € 5.000,-. Voordeel is dat kan worden aangesloten op de ervaringen zoals die in Schieoevers zijn opgedaan. De kosten hangen dan ook vooral samen met de tijdsinvestering die gepaard gaat met de afstemming met de gemeente Delft en het maken van een gericht plan van aanpak. Daarbij dient ook te worden bepaald hoeveel OV Buitenhof vanaf 2018 in de camerabewaking wil gaan investeren. Veel hangt daarbij af van het aantal camera's dat OV Buitenhof op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen wil gaan plaatsen. De hoge prioriteit die de bedrijven, instellingen en verenigingen aan het realiseren van camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen hebben toegekend, maakt dat een relatief forse investering kan worden gelegitimeerd. Ervaring uit Schieoevers leert dat de beheerkosten na de plaatsing relatief beperkt kunnen zijn (max. € 5.000,- per jaar).
Financiering	Vanuit het Ondernemersfonds Delft.

2.3.3 Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk

Actiepunt: Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk	
Omschrijving	Bij deze actie gaat het om het intensiveren van schoonmaakwerkzaamheden, zodat het bezoekers (nog) duidelijker wordt dat de werklocaties in Buitenhof 'schoon, heel en veilig' zijn. Daarbij worden in de eerste plaats de belangrijkste knelpunten in beeld gebracht om vervolgens een concreet plan te maken waarin zowel locaties als frequentie van (extra) schoonmaakwerkzaamheden zijn uitgewerkt. De betreffende schoonmaakwerkzaamheden kunnen dan tevens (deels) vanuit het ondernemersfonds worden gefinancierd.
Trekker	Ondernemers Vereniging Buitenhof
Betrokkenen	Gemeente Delft en zakelijke OZB-betalers in het gebied
Planning	<ul style="list-style-type: none"> 2017-Q3: In relatie tot actie 1 – en dan met name de schouw van de werklocaties in Buitenhof – verkennen waar extra schoonmaakwerkzaamheden het meest gewenst c.q. relevant zijn. Op basis van deze inventarisatie offertes aanvragen bij bedrijven die de (extra) schoonmaakwerkzaamheden kunnen uitvoeren. 2017-Q4 e.v.: Uitvoeren van de extra schoonmaakwerkzaamheden.
Prioriteit ondernemers	Hoog. 41% van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof selecteerde deze actie als één van de belangrijkste vijf om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en/of het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren.
Samenhang met...	Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud (1), investeren in de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties (4) en eventueel meer verlichting op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen (7), extra investeren in (recreatie)voorzieningen Kerkpolder (12) en marketingstrategie opzetten om de kwaliteiten van de wijk onder de aandacht van relevante stakeholders te brengen (16).
Beoogd resultaat	Bezoekers (nog) duidelijker maken dat Buitenhof 'schoon, heel en veilig' is en een bijdrage leveren aan de gastvrijheid van het gebied.
Kosten	De kosten van het in beeld brengen van de behoeften zijn nihil en kunnen in samenhang met de uitvoering van actie 1 worden beschouwd. De kosten die gepaard gaan met het verrichten van de extra schoonmaakwerkzaamheden zijn op voorhand niet aan te geven en hangen volledig af van het ambitieniveau van de Ondernemers Vereniging Buitenhof op dit punt. Het verdient aanbeveling om van tevoren een maximaal budget te bepalen dat recht doet aan de omvang van de problematiek en de deelgebieden waarin de extra schoonmaakwerkzaamheden gaan plaatsvinden. Voor te stellen is dat voor de uitvoering van deze actie bijvoorbeeld een maximaal budget van € 7.500,- wordt aangehouden en dat het de kunst wordt om dit budget zo efficiënt mogelijk te besteden.
Financiering	Vanuit het Ondernemersfonds Delft.

2.3.4 Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties

Actiepunt: Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties	
Omschrijving	De entrees van de diverse werklocaties in Buitenhof zijn niet allen even aantrekkelijk en herkenbaar. De aantrekkelijkheid kan verder worden vergroot d.m.v. (extra) investeringen in de openbare ruimte en het verduidelijken van de entrees. Bij het eerste gaat het bijvoorbeeld om het realiseren van fleurige(re) entrees, terwijl het bij het tweede gaat om bijvoorbeeld passende bebording bij de entrees van de werklocaties in Buitenhof, d.w.z. het zorgcluster bij het Reinier de Graaf Gasthuis, de locaties van de sportverenigingen, het recreatiegebied Kerkpolder en de winkelgebieden Verdiplein en Vrijheidslaan/Buitenhof. Bij deze actie wordt eerst een concreet plan gemaakt om de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de entrees te vergroten om vervolgens hierin ook te investeren.
Trekker	Ondernemers Vereniging Buitenhof
Betrokkenen	Gemeente Delft en eventueel Rijkswaterstaat en Provincie Zuid-Holland
Planning	<ul style="list-style-type: none"> <p>2017-Q3: Analyse van de huidige aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de entrees van de diverse deelgebieden waaruit Buitenhof bestaat en contact leggen met de gemeente Delft. Het verdient aanbeveling om vanuit een 'customer journey' na te gaan waar de bezoekers van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof vandaan komen (herkomst), hoe zij de diverse gebieden bereiken (vervoersmiddel) en hoe de entrees vanuit dat perspectief kunnen worden beoordeeld. Op basis daarvan kan een concreet plan van aanpak voor de verbetering van de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de entrees worden gemaakt.</p> <p>Het is voor te stellen dat in dit plan een onderscheid wordt gemaakt in de acties die zijn gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte en de acties die zijn gericht op het verbeteren van de bewegwijzering. De huidige activiteiten van de vereniging rondom de seizoensbeplanting c.q. het onderhoud van de plantenbakken zouden in het eerste onderdeel van het plan (gericht op de kwaliteit van de openbare ruimte) een plek kunnen krijgen. Sowieso verdient het aanbeveling om in dit kwartaal de samenhang met actie 1 (extra investeren in groenbeheer en -onderhoud) te duiden, zodat beide acties elkaar ook (gaan) versterken.</p> <p>Om de betrokkenheid van bedrijven, instellingen en verenigingen bij de uitvoering van deze actie te vergroten, zou met de leden van OV Buitenhof een schouw van de entrees van de werklocaties kunnen worden georganiseerd. Op die manier wordt tevens duidelijk(er) welke behoeften er bij de diverse bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof precies zijn (ook qua bewegwijzering).</p> <p>Het is de kunst om in het plan van aanpak voor het verbeteren van de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de entrees ook goed op deze behoeften in te spelen. In de interviews die ten behoeve van dit actieprogramma zijn afgenomen, zijn door de bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof diverse ideeën aangedragen om de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de entrees te vergroten.</p> <p>2017-Q4 e.v.: Uitvoering van het plan. Mogelijk dat hierbij ook Rijkswaterstaat en provincie Zuid-Holland dienen te worden betrokken. Dit is het geval als uit de analyse blijkt dat voor een goede 'customer journey' ook de bebording op Rijks- en provinciale wegen dient te worden aangepast.</p>
Prioriteit ondernemers	Hoog. 38% van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof selecteerde deze actie als één van de belangrijkste vijf om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en/of het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren.
Samenhang met...	Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud (1), camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen (2) en eventueel betere bewegwijzering naar de werklocaties in de wijk (6), meer verlichting op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen (7), lobby voor aanpak verkeersknelpunten in de omgeving van werklocaties (13) en bereikbaarheid Kerkpoldergebied verbeteren (21).

Beoogd resultaat	Een gastvrij welkom aan alle bezoekers en gebruikers van het gebied.
Kosten	<p>De kosten van de analyse hangen af van de wijze waarop deze wordt vormgegeven. Het verdient in elk geval aanbeveling om de analyse niet alleen kwantitatief van aard te laten zijn (en dus alleen te baseren op verkeersgegevens), maar hierbij ook de diverse bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied te betrekken. Op die manier wordt duidelijk(er) welke knelpunten zij qua aantrekkelijkheid en herkenbaarheid ervaren en kan daarmee in de planvorming rekening worden gehouden. De kosten die gepaard gaan met de uitvoering van de analyse bedragen circa € 5.000,- tot € 10.000,-; afhankelijk van de analyses die worden uitgevoerd en de wijze waarop het proces wordt ingericht.</p> <p>De kosten die gepaard gaan met de uitvoering van het plan hangen uiteraard af van de uitkomsten van de analyse. Op voorhand is dit bedrag moeilijk te ramen. Het verdient daarom aanbeveling om deze actie m.b.v. twee projecten uit te voeren c.q. te financieren; één project dat puur is gericht op de analyse en het opstellen van een plan en één project dat de uitvoering van het plan betreft.</p>
Financiering	<p>De financiering van het eerste project (zie bij kosten) kan primair vanuit Ondernemersfonds Delft plaatsvinden. Tegelijkertijd is ook de Gemeente Delft bij een aantrekkelijke (en herkenbare) entree van Buitenhof gebaat. Mogelijk dat de gemeente daarom ook financieel aan het project wil bijdragen. Het verdient in elk geval aanbeveling om de mogelijkheden daartoe in 2017-Q3 te verkennen.</p> <p>Voor de financiering van het tweede project ligt cofinanciering vanuit de gemeente Delft sowieso voor de hand, aangezien het hierbij waarschijnlijk vooral investeringen in de openbare ruimte en de bewegwijzering betreffen. De omvang van de cofinanciering en dus ook de mate waarin het Ondernemersfonds Delft aan de uitvoering van het tweede project bijdraagt, hangt af van de omvang van de gesignaleerde kansen/knelpunten en de aard daarvan.</p>

2.3.5 Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk

Actiepunt: Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk	
Omschrijving	Bij deze actie gaat het om het opzetten van een vacaturebank voor vrijwilligerswerk in de wijk, waarbij de (potentiële) vraag vanuit bedrijven, instellingen en verenigingen wordt verbonden aan het aanbod van (potentiële) vrijwilligers in de wijk. Duidelijk is geworden dat sommige bedrijven, instellingen en verenigingen graag vrijwilligers uit de wijk inzetten, terwijl er anderzijds vanuit de wijkbewoners behoefte is aan dergelijke (ervarings)plekken. Op het moment dat door wijkbewoners meer vrijwilligerswerk in de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof wordt gedaan, wordt niet alleen voorzien in een behoefte van die bedrijven, instellingen en verenigingen maar wordt ook de sociale cohesie in de wijk versterkt en worden de kansen van (kansarme) wijkbewoners vergroot. Deze actie beoogt vraag en aanbod met elkaar te verbinden en een online omgeving te creëren waarin vraag en aanbod (continu) bij elkaar worden gebracht.
Trekker	Ondernemers Vereniging Buitenhof
Betrokkenen	De buurtverbinders (de beheerders van de website "Buitenhof Bruist") en/of Delft voor Elkaar, Gemeente Delft en de bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2017-Q3</i>: Contact leggen met de buurtverbinders en/of Delft voor Elkaar en kijken welke mogelijkheden er zijn om de websites "Buitenhof Bruist" en "Delft voor Elkaar" verder te ontwikkelen (Buitenhof Bruist) c.q. te specificeren (Delft voor Elkaar) als vacaturebank voor vrijwilligerswerk in de wijk Buitenhof. Het verdient aanbeveling om de gesprekken in eerste instantie te richten op de vraag hoe meer bewoners kunnen worden bereikt en hoe bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof meer hun (mogelijke) behoeften zichtbaar kunnen maken. Het verdient aanbeveling om niet alleen te denken in termen van CV's en functies, maar ook in termen van interesses en projecten. Zo is het voor te stellen dat de bedrijven, instellingen en verenigingen hun behoeften ook in termen van projecten bij (potentiële) vrijwilligers onder de aandacht brengen, zodat vrijwilligers op basis van interesses en beschikbaarheid kunnen inschrijven op mogelijke projecten. Mogelijk dat vanuit die projecten dan ook structurele verbindingen ontstaan. • <i>2017-Q4 e.v.</i>: Structureel de vacaturebank onder de aandacht brengen bij zowel wijkbewoners als de bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied. Dit realiseren door aan te haken op communicatie-uitingen van de gemeente Delft en OV Buitenhof (nieuwsbrieven), maar bijvoorbeeld ook periodiek flyers te verspreiden (huis-aan-huis), advertenties in lokale kranten te plaatsen, etc. Ook verdient het aanbeveling om via social media periodiek de vacaturebank voor vrijwilligerswerk in Buitenhof bij wijkbewoners onder de aandacht te brengen.
Prioriteit ondernemers	Bovengemiddeld. 34% van de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof selecteerde deze actie als één van de belangrijkste vijf om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en/of het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren.
Samenhang met...	Eventueel stagebank opzetten voor maatschappelijke stages in de wijk (12) en ontwikkelen van online communicatieplatform voor bedrijven, instellingen en verenigingen (24).
Beoogd resultaat	Voorzien in de behoefte van bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof aan vrijwilligers, versterken van de sociale cohesie in de wijk en het vergroten van de kansen van (kansarme) wijkbewoners.
Kosten	In eerste instantie zijn de kosten van de uitvoering van deze actie zeer beperkt. Het gaat in eerste instantie immers vooral om het betrekken van de juiste partner(s) bij de ontwikkeling van de vacaturebank. Vervolgens is het zaak om structureel de behoeften van bedrijven, instellingen en verenigingen aan vrijwilligers in kaart te brengen en via Buitenhof Bruist en/of Delft voor Elkaar te ontsluiten. Daarna is het zaak om de vacaturebank structureel bij (potentiële) vrijwilligers onder de aandacht te brengen.

	Het e.e.a. betekent dat een belangrijk deel van het project bestaat uit communicatie. Deze communicatie kan plaatsvinden vanuit een zelfstandig projectleider of vanuit een projectcoördinator die de uitvoering van meerdere acties ter hand neemt (zie ook hoofdstuk 3). Wij schatten in dat de actieve begeleiding van uitsluitend deze actie circa 2 tot 3 dagen per kwartaal in beslag neemt. Dit betekent dat met de uitvoering van uitsluitend deze actie op jaarbasis circa € 5.000 tot € 7.500,- gemoeid is.
Financiering	Vanuit het Ondernemersfonds Delft.

3. Organisatie en financiering

3.1 Organisatie van het actieprogramma

In de uitvoering van het Actieprogramma Buitenhof Delft ligt het initiatief bij de Ondernemers Vereniging Buitenhof. Het verdient aanbeveling om het programma de komende jaren als leidraad te hanteren voor de activiteiten van de vereniging. Het actieprogramma is immers tot stand gekomen met betrokkenheid van de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied en de in het programma uitgewerkte acties kunnen rekenen op een breed draagvlak. Met de uitvoering van het actieprogramma levert de ondernemersvereniging bovendien een concrete bijdrage aan het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof, het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied en het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk.

Het bestuur van de Ondernemers Vereniging Buitenhof wordt gevormd door vrijwilligers. Het uitvoeren c.q. aanjagen van acties kan in sommige gevallen veel tijd vragen. In die zin is het te overwegen om voor de (actieve) begeleiding van de uitvoering van projecten een projectcoördinator aan te stellen. Roots Beleidsadvies schat in dat de begeleiding van de in paragraaf 2.3 uitgewerkte acties circa een halve dag per week in beslag neemt. Dit betekent dat aanvullend op de in paragraaf 2.3 aangegeven kosten (op jaarbasis) een bedrag van ca. € 12.500,- tot € 15.000,- zou kunnen/moeten worden vrijgemaakt als het bestuur ervoor kiest om de projecten door een (externe) projectcoördinator te laten begeleiden.

Andere optie is dat de (actieve) begeleiding van projecten vanuit het bestuur van de Ondernemers Vereniging Buitenhof zelf plaatsvindt. In dat geval verdient het aanbeveling om (het aanjagen van) de diverse projecten onder de leden van het bestuur te verdelen, zodat het tijdsbeslag per bestuurslid tot het minimum wordt beperkt. Een dergelijke verdeling vergroot bovendien de slagvaardigheid in de begeleiding en voorkomt dat in die begeleiding (te) weinig verantwoordelijkheid wordt genomen c.q. voor de uitvoerders van projecten niet duidelijk is wie namens het bestuur het aanspreekpunt is en de verantwoordelijkheid draagt.

Gegeven de looptijd van de in paragraaf 2.3 uitgewerkte acties, verdient het aanbeveling om eind 2018, begin 2019 de uitvoering van het actieprogramma te evalueren en als bestuur te besluiten om wel/niet aanvullende (nog niet uitgewerkte) acties uit het programma uit te voeren en/of opnieuw de behoeften van bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof te peilen. Het e.e.a. hangt ook af van de fasering die in de uitvoering van de gekozen acties wordt aangebracht en welke acties (mogelijk) continu worden uitgevoerd (bijv. investeren in groenbeheer en -onderhoud). Op het moment dat er (weer) structureel ruimte in de begroting van de ondernemersvereniging ontstaat, ligt een verdere uitwerking/uitvoering van de acties met een iets lagere prioriteit bij de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied en/of een nieuwe behoefteonderzoek in elk geval voor de hand.

3.2 Financiering van het actieprogramma

Zoals hiervoor aangegeven, zullen voor het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof, het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied en het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk de komende jaren diverse acties worden

ondernomen. Het zal daarbij gaan om een mix van acties die in het vorige hoofdstuk zijn uitgewerkt en enkele acties die op dit moment nog lopen.

Het verdient aanbeveling om bovenop die projecten structureel in communicatie te investeren. Op die manier wordt het voor de leden van de ondernemersvereniging duidelijk welke resultaten met de uitvoering van projecten c.q. het actieprogramma worden bereikt en wordt de participatie van bedrijven, instellingen en verenigingen bij de uitvoering van de projecten c.q. de activiteiten van de vereniging vergroot.

Elk jaar dient het bestuur van de Ondernemers Vereniging Buitenhof te besluiten over de begroting en de uitvoering van acties. De uitvoering van de betreffende acties kan hoofdzakelijk vanuit het Ondernemersfonds Delft worden gefinancierd. Zoals beschreven in paragraaf 2.3 is bij een aantal acties wellicht aanvullende financiering via sponsoring/subsidiering mogelijk.

4. Slotbeschouwing

Buitenhof: een woonwijk met veel economische activiteiten

De wijk Buitenhof in Delft staat vooral bekend als woonwijk. De wijk telt ca. 14.600 inwoners en is één van de dichtstbevolkte wijken van Delft. Minder bekend is de economie in de wijk. Dit terwijl bijna 11% van de Delftse werkgelegenheid in de wijk is geconcentreerd. De meeste arbeidsplaatsen zijn geconcentreerd in het zorgcluster rondom het Reinier de Graaf Gasthuis, maar ook de winkels en horecagelegenheden in de winkelcentra Buitenhof/Vrijheidslaan en Verdiplein zorgen voor veel werkgelegenheid. Daarnaast zijn in de wijk relatief veel onderwijsinstellingen geconcentreerd, herbergt Kerkpolder de nodige voorzieningen en zijn in Buitenhof diverse ZZP'ers en 'solitair' gevestigde bedrijven en instellingen actief. Kortom, Buitenhof is niet alleen een woonwijk, maar ook een wijk met veel economische activiteiten.

Actieprogramma Buitenhof om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen, de toegankelijkheid van het gebied te vergroten en het ondernemersklimaat in de wijk te verbeteren

De Ondernemers Vereniging Buitenhof wil graag een stimulans geven aan de ontwikkeling van deze economische activiteiten. Concreet wil zij bijdragen aan het verhogen van de aantrekkelijkheid, het vergroten van de toegankelijkheid en het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk. De vereniging heeft daarom Roots Beleidsadvies gevraagd een actieprogramma op te stellen dat direct op de realisatie van deze drie genoemde doelstellingen is gericht.

Leidraad voor het stimuleren van de economische ontwikkeling van het gebied

Met het 'Actieprogramma Buitenhof Delft' is een leidraad ontwikkeld voor de activiteiten van de ondernemersvereniging om de ontwikkeling van het gebied te ondersteunen. Het actieprogramma is in nauw overleg met bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied tot stand gekomen en de in het actieprogramma uitgewerkte acties kunnen rekenen op een breed draagvlak.

Uitdragen van successen actieprogramma van groot belang

Het verdient aanbeveling om de resultaten van de uitvoering van acties duidelijk zichtbaar te maken voor zowel de bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied als andere stakeholders in de stad. Hierdoor zal het actieprogramma nog meer gaan leven en kan de ondernemersvereniging – en de economie in Buitenhof in het algemeen – aan bekendheid winnen.

Periodiek peilen van behoeftes

Hoewel het 'Actieprogramma Buitenhof Delft' past bij de actuele wensen en behoeften van de bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied, zal het in de toekomst moeten worden aangepast om te kunnen blijven bijdragen aan het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof, het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied en het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk. Het verdient dan ook aanbeveling om de behoeftes van bedrijven, instellingen en verenigingen periodiek te peilen.

Bijlagen

A: Geraadpleegde bronnen

- AD (2017), Mix van acties moet wijk Buitenhof redden.
- Adviesgroep 'Delft Herstelt' (2016), Delft, Parel in de Randstad.
- BRO (2013), Delft, evaluatie Ondernemersfonds.
- BRO (2016), Delft, Ruimtelijk-functionele effectenanalyse Uitbreiding bestaande Lidl te Verdiplein.
- Bureau Louter (2013), Delft in regionaal perspectief – Economisch en fysiek domein.
- Bureau Louter (2013), Delft in regionaal perspectief – Sociaal domein.
- Gemeente Delft (2008), Bestemmingsplan Zuidwest – deelgebied 2 (Buitenhof / Kerkpolder).
- Gemeente Delft (2010), Ruimtelijke Structuurvisie 'Ontmoetingen met Delft 2030'.
- Gemeente Delft (2011), Update LVVP en Fietsactieplan.
- Gemeente Delft (2012), Beleidskader Jeugd Delft 2012-2015.
- Gemeente Delft (2012), Nota Detailhandel Delft 2012-2020.
- Gemeente Delft (2012), Nota Groen Delft 2012-2020.
- Gemeente Delft (2013), Analyse meerjarenplanning wegwerkzaamheden.
- Gemeente Delft (2013), Kadernota Parkeerbeleid Delft 2013-2020.
- Gemeente Delft (2013), Nota lokaal gezondheidsbeleid 2013-2026.
- Gemeente Delft (2013), Strategische agenda Mobiliteit.
- Gemeente Delft (2013), Uitvoeringsnotitie 'Gezond en wel'.
- Gemeente Delft (2014), Nota lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016.
- Gemeente Delft (2014), Streefbeeld Buitenhof Noordwest.
- Gemeente Delft (2015), Kadernota Innovatie Sociaal Domein 2015-2018.
- Gemeente Delft (2015), Statistisch Jaarboek 2015.
- Gemeente Delft (2016), Uitvoeringsagenda Sociaal Domein 2016-2020.
- Gemeente Delft (2016), Woonvisie Delft 2016-2023.
- Gemeente Delft (2017), Bestemmingsplan "Lidl Griegstraat" (ontwerp).
- Gemeente Delft (2017), Buitenhof – Kansen in het middeldure woonsegment.
- Gemeente Delft (2017), Buitenhof bruist van de ideeën.
- Gemeente Delft (2017), Delft Buurtmonitor.
- Gemeente Delft (2017), Delftse Schouwgid.
- Gemeente Delft (2017), Presentatie bestemmingsplan Reinier de Graafweg.
- I&O Research (2017), Randstad Koopstromen 2016.
- MRDH (2016), Agenda Detailhandel MRDH 2016-2021; Vitale winkelcentra in de metropoolregio.
- Ondernemers Vereniging Buitenhof (2014), Oprichtingsakte en statuten.
- Ondernemers Vereniging Buitenhof (2015-2017), Nieuwsbrieven.
- Provincie Zuid-Holland (2017), Visie Ruimte en Mobiliteit.
- Reinier de Graaf (2016), Visie nieuwbouw.
- Roots Beleidsadvies (2012), Actieprogramma voor de Delftse binnenstad.
- Roots Beleidsadvies (2014), Actieprogramma voor bedrijventerrein Schieoevers.
- Roots Beleidsadvies (2017), Actieprogramma Delftse Hout.
- Roots Beleidsadvies (2017), Actieprogramma Voorhof Delft.
- Royal HaskoningDHV (2016), Verkeersstudie westelijke ontsluiting Delft.
- Stadsgewest Haaglanden (2013), Regionale structuurvisie detailhandel Stadsgewest Haaglanden 2013-2020.
- WPM Consultants (2002), Delft – buurtwinkelcentra 2002-2010.

B: Deelnemers interviews

In het kader van het Actieprogramma Buitenhof Delft is bij diverse stakeholders een interview afgenomen om acties te identificeren die kunnen bijdragen aan het verhogen van de aantrekkelijkheid van Buitenhof, het vergroten van de toegankelijkheid van het gebied en het verbeteren van het ondernemersklimaat in de wijk.

In de onderstaande tabel is per stakeholder aangegeven welke organisatie hij/zij vertegenwoordigt en op welke dag het desbetreffende interview plaatsvond.

Geïnterviewde personen

Naam	Organisatie	Datum
Lodewijk Dijkgraaf	Stanislascollege	30 maart 2017
Viola Bras	Pieter van Foreest (Die Buytenweye)	3 april 2017
Jurgen van Dorp	DSV	6 april 2017
Cas van Velzen	DVV	6 april 2017
Jan Zimmerman	Partycentrum OnderOns	12 april 2017
Frans Alebregtse	Zwembad Kerkpolder	12 april 2017
Berry Stokman	Headline Haarmode	13 april 2017
Jeroen de Bruin	Jumbo Buitenhof	13 april 2017
Anita Schrier	Rabobank Zuid-Holland Midden	13 april 2017
Owen van Eeuwijk	Rabobank Zuid-Holland Midden	13 april 2017
Wilco van der Maas	Delftse Daltonschool	18 april 2017
A.C. Lin	China Garden	21 april 2017
Paul Karlas	Karlas Fietsen	21 april 2017
Carina Hilders	Reinier de Graaf Gasthuis	26 april 2017
Heleen van der Linden	Gemeente Delft	3 mei 2017
Sander den Hollander	Gemeente Delft	3 mei 2017

Roots Beleidsadvies is de diverse personen zeer erkentelijk voor de bijdrage die zij hebben geleverd aan de totstandkoming van het Actieprogramma Buitenhof Delft.

C: Respons enquête

Op 23 mei 2017 is onder de bedrijven, instellingen en verenigingen in de wijk een enquête verspreid om het draagvlak voor de uitvoering van acties te peilen. Deze enquête is in eerste instantie gestuurd naar 87 emailadressen behorend bij 76 zakelijke OZB-betalers uit het gebied. 22 bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof hebben de digitale enquête op die manier ingevuld. De respons op de digitale enquête betrof daarmee circa 29%.

Naast de digitale verspreiding is de enquête ook per post verstuurd. Op die manier is de enquête naar alle 108 zakelijke OZB-betalers in de wijk⁸ gestuurd. 10 daarvan hebben de enquête per post geretourneerd.

Dit betekent dat 32 van de in totaal 108 zakelijke OZB-betalers in Buitenhof de enquête heeft ingevuld. De totale respons op de enquête bedroeg daarmee 30%.

---

⁸ Het kan zijn dat enkele bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied niet is bereikt. Dit heeft te maken met het feit dat als basis voor de (schriftelijke) verspreiding van de enquête een adressenbestand uit 2016 is gebruikt.

D: Acties waarvan het draagvlak voor uitvoering bij bedrijven, instellingen en verenigingen uit Buitenhof is gepeild per thema

Titel actie	Omschrijving actie
Acties om de aantrekkelijkheid van Buitenhof te verhogen	
Camerabewaking op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen	Op dit moment is er geen collectieve camerabewaking op de ontsluitingswegen van Buitenhof alsook bij enkele parkeerplaatsen in het gebied waar bij tijd en wijle incidenten plaatsvinden. Bij dergelijke incidenten wordt op dit moment door de politie bij afzonderlijke bedrijven, instellingen en verenigingen om informatie uit camerabeelden gevraagd. Op het moment dat bij ontsluitingswegen en (enkele) parkeerplaatsen camera-bewaking wordt gerealiseerd, kan beter tegen criminaliteit en overlast worden opgetreden. Bovendien gaat van camerabewaking een preventieve werking uit. Bij deze actie gaat het om het maken van een plan om meer camerabewaking te realiseren om vervolgens hierin ook (mee) te investeren.
Extra investeren in groenbeheer en -onderhoud	Bij deze actie gaat het in de eerste plaats om het inventariseren van de kwaliteit van het groen in de directe omgeving van de werklocaties. Hierbij kan worden aangesloten op de meetgegevens van de Gemeente Delft die dit kwaliteitsniveau o.b.v. de Delftse Schouwgids periodiek op diverse locaties in de wijk beoordeelt. Vervolgens kan op plekken waar extra investeringen gewenst zijn in overleg met de gemeente tot een aanpak worden gekomen. Deze aanpak zal zich sowieso concentreren op de belangrijkste werklocaties in de wijk, d.w.z. het zorgcluster bij het Reinier de Graaf Gasthuis, de sportverenigingen, het recreatiegebied Kerkpolder en de winkelgebieden Verdiplein en Vrijheidslaan/Buitenhof.
Extra investeren in (recreatie)voorzieningen Kerkpolder	Bij deze actie gaat het om het -in overleg met de belangrijkste stakeholders in het gebied- investeren in extra (recreatie)voorzieningen in Kerkpolder. Er kan daarbij gedacht worden aan bijvoorbeeld speeltoestellen, sportvoorzieningen, wandelpaden, BBQ-plaatsen, etc. Dit ook afhankelijk van de precieze wensen/behoefte van de belangrijkste stakeholders in het gebied.
Extra schoonmaakwerkzaamheden bij de werklocaties in de wijk	Bij deze actie gaat het om het intensiveren van schoonmaakwerkzaamheden, zodat het bezoekers (nog) duidelijker wordt dat de werklocaties in Buitenhof 'schoon, heel en veilig' zijn. Daarbij worden in de eerste plaats de belangrijkste knelpunten in beeld gebracht om vervolgens een concreet plan te maken waarin zowel locaties en frequentie van (extra) schoonmaakwerkzaamheden zijn uitgewerkt. De betreffende schoonmaakwerkzaamheden kunnen dan tevens (deels) vanuit het ondernemersfonds worden gefinancierd.
Investeren in hanging baskets in de winkelgebieden	Bij deze actie gaat het om het investeren in zogenaamde 'hanging baskets' met bloemen (bijv. geraniums) in de twee winkelgebieden in de wijk. Hiermee worden de winkelgebieden opgefleurd en neemt de aantrekkelijkheid van de twee locaties toe. Ook in 'In de Hoven' en de binnenstad zijn dergelijke hanging baskets geplaatst.
Meer verlichting op ontsluitingswegen en bij parkeerplaatsen	In Buitenhof zijn diverse donkere plekken; ook op ontsluitingswegen/fietspaden en bij parkeerplaatsen. Bij deze actie gaat het in de eerste plaats om het inventariseren van de belangrijkste knelpunten om vervolgens meer verlichting op donkere plekken te realiseren zodat de veiligheid(sbeleving) daar toeneemt.

Titel actie	Omschrijving actie
Acties om de toegankelijkheid van Buitenhof te vergroten	
Betere bewegwijzering naar de werklocaties in de wijk	Bij deze actie gaat het om het verbeteren van de bewegwijzering naar de concentraties van bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof vanaf de hoofdontsluitingswegen van de wijk, ofwel de Kruithuisweg, Buitenhofdreef, Westlandseweg en -in de nabije toekomst- de Reinier de Graafweg.
Investeren in aantrekkelijkheid en herkenbaarheid entrees werklocaties	De entrees van de diverse werklocaties in Buitenhof zijn niet allen even aantrekkelijk en herkenbaar. De aantrekkelijkheid kan verder worden vergroot d.m.v. (extra) investeringen in de openbare ruimte en het verduidelijken van de entrees. Bij het eerste gaat het bijvoorbeeld om het realiseren van fleurige(re) entrees, terwijl het bij het laatste gaat om bijvoorbeeld passende bebording bij de entrees van de werklocaties in Buitenhof, d.w.z. het zorgcluster bij het Reinier de Graaf Gasthuis, de sportverenigingen, het recreatiegebied Kerkpolder en de winkelgebieden Verdiplein en Vrijheidslaan/Buitenhof. Bij deze actie wordt eerst een concreet plan van aanpak gemaakt om de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de entrees te vergroten om vervolgens hierin ook te investeren.
Lobby voor aanpak verkeersknelpunten in de omgeving van werklocaties	Bij deze actie gaat het in de eerste plaats om een inventarisatie van de belangrijkste verkeersknelpunten in termen van zowel verkeersdrukke als verkeersveiligheid. Op voorhand kan o.a. gedacht worden aan de toegangswegen tot de Kerkpolder en de afslag vanaf de Buitenhofdreef naar Winkelcentrum Buitenhof. Op het moment dat de precieze knelpunten duidelijk zijn, kan bij de gemeente en/of provincie gericht worden gelobbyd voor een aanpak.
Lobby voor extra investeringen in OV-bereikbaarheid	Bij deze actie gaat het in de eerste plaats om een inventarisatie van de OV-bereikbaarheid van de verschillende werklocaties in de wijk. Op het moment dat duidelijk is waar zich de grootste knelpunten bevinden, kan gericht worden gelobbyd voor extra investeringen in de OV-bereikbaarheid.
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (gericht op arbeidsmarkt)	
Stagebank opzetten voor maatschappelijke stages in de wijk	Bij deze actie gaat het om het opzetten van een stagebank voor maatschappelijke stages in de wijk, waarbij de (potentiële) vraag vanuit bedrijven, instellingen en verenigingen wordt verbonden aan het aanbod vanuit de onderwijsinstellingen in de wijk (en mogelijk ook iets daarbuiten). Duidelijk is geworden dat de onderwijsinstellingen in Buitenhof graag ook leerlingen in de wijk een maatschappelijke stage laten volgen en dat bedrijven, instellingen en verenigingen graag ook leerlingen uit het gebied inzetten. Vanuit de onderwijsinstellingen is echter niet duidelijk waaraan precies bij bedrijven, instellingen en verenigingen behoefte is, terwijl vanuit bedrijven, instellingen en verenigingen niet duidelijk is waaraan een stage precies moet voldoen. Deze actie beoogt vraag en aanbod met elkaar te verbinden en een online omgeving te creëren waarin vraag en aanbod (continu) bij elkaar wordt gebracht. Mogelijk kan dit laatste via de website Buitenhof Bruist.

Titel actie	Omschrijving actie
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (gericht op arbeidsmarkt) – vervolg	
Vacaturebank ontwikkelen voor vrijwilligerswerk in de wijk	Bij deze actie gaat het om het opzetten van een vacaturebank voor vrijwilligerswerk in de wijk, waarbij de (potentiële) vraag vanuit bedrijven, instellingen en verenigingen wordt verbonden met het aanbod van (potentiële) vrijwilligers in de wijk. Duidelijk is geworden dat sommige bedrijven, instellingen en verenigingen graag vrijwilligers uit Buitenhof inzetten, terwijl er anderzijds vanuit de bevolking behoefte is aan dergelijke (ervarings)plekken. Op het moment dat door wijkbewoners meer vrijwilligerswerk in de bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof wordt gedaan, wordt niet alleen voorzien in een behoefte van die bedrijven, instellingen en verenigingen maar wordt ook de sociale cohesie in de wijk versterkt en worden de kansen van (kansarme) wijkbewoners vergroot. Deze actie beoogt vraag en aanbod met elkaar te verbinden en een online omgeving te creëren waarin vraag en aanbod (continu) bij elkaar wordt gebracht. Mogelijk kan dit laatste via de website Buitenhof Bruist.
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (gericht op marketing)	
Marketingstrategie opzetten om de kwaliteiten van de wijk onder de aandacht van relevante stakeholders te brengen	Bij deze actie gaat het om het opzetten van een marketingstrategie om de kwaliteiten van de wijk (beter/meer) onder de aandacht van relevante stakeholders te brengen. Bij die stakeholders gaat het in de eerste plaats om de bevolking van Delft. Bij die bevolking heeft de wijk immers de laatste jaren een relatief slecht imago gekregen. Het is zaak om alle positieve ontwikkelingen in de wijk meer te laten zien en als zodanig ook het imago van Buitenhof te verbeteren. Dit is uiteindelijk ook in het belang van de bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied.
Ontwikkelen van evenementenkalender Buitenhof	Bij deze actie gaat het in de eerste plaats om het inventariseren van alle (voor bedrijven, instellingen en verenigingen relevante) evenementen die in Buitenhof plaatsvinden. Afhankelijk van de keuze om wel/niet een website voor OV Buitenhof te ontwikkelen, kunnen de resultaten van de inventarisatie op de website van OV Buitenhof worden geplaatst. Andere optie is om het resultaat van de inventarisatie via de website "Buitenhof Bruist" te ontsluiten en vervolgens vanuit de ondernemersvereniging periodiek bij zakelijke OZB-betalers in Buitenhof de mogelijkheid tot publicatie van evenementen via die website (periodiek) onder de aandacht te brengen.
Ontwikkelen van website voor OV Buitenhof	Bij deze actie gaat het om het ontwikkelen van een website voor de Ondernemersvereniging Buitenhof. Doel is om daarmee de bekendheid van de vereniging te vergroten en te laten zien welke acties vanuit de vereniging worden uitgevoerd. Dit draagt tevens bij aan de gewenste verbetering van het imago, maar geeft ook de mogelijkheid aan bedrijven, instellingen en verenigingen uit het gebied om zichzelf aan relevante doelgroepen te presenteren.
Organisatie van (jaarlijkse) burendag Buitenhof	Bij deze actie gaat het om het organiseren van een (jaarlijkse) burendag waarin bedrijven, instellingen, verenigingen en bewoners van Buitenhof met elkaar kennis maken. Een dergelijke burendag heeft recent in het Rode Dorp plaatsgevonden, maar zou ook op het niveau van de totale wijk kunnen worden georganiseerd. Bij deze actie betreft het de organisatie van een burendag op het niveau van de totale wijk.

Titel actie	Omschrijving actie
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (gericht op marketing) – vervolg	
Organisatie van (jaarlijkse) open 'bedrijven'dag Buitenhof	Bij deze actie gaat het om het organiseren van een (jaarlijkse) open 'bedrijven'dag voor de bedrijven, instellingen en verenigingen die in het gebied gevestigd zijn. De primaire doelgroep voor deze open 'bedrijven'dag zijn de inwoners van Delft. Voor de b2b-bedrijven en instellingen kan de open dag een kans zijn om de bekendheid te vergroten, (potentiële) werknemers te interesseren en nieuwe relaties op te doen; voor de b2c bedrijven, instellingen en verenigingen kan de open dag een kans zijn om de bekendheid te vergroten, (potentiële) vrijwilligers te werven en nieuwe leden c.q. bezoekers te trekken.
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (gericht op samenwerking)	
Ontwikkelen van online communicatieplatform voor bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied	Bij deze actie gaat het om de ontwikkeling van een (online) communicatieplatform waarmee bedrijven, instellingen en verenigingen in Buitenhof (naar voorbeeld van Schieoevers en de binnenstad) over wetenswaardigheden uit het gebied worden geïnformeerd. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het uitwisselen van nieuws en informatie over projecten, maatregelen en evenementen in het gebied.
Organisatie van evenementen gericht op kennismaking met de 'buurman'	Bij deze actie gaat het om het stimuleren van bedrijven, instellingen en verenigingen om kennis te maken met de 'buurman', zodat in Buitenhof op termijn meer wordt samengewerkt en de bedrijven, instellingen en verenigingen meer van toegevoegde waarde voor elkaar (kunnen) zijn. Concreet vindt de stimulering plaats door de organisatie van twee bijeenkomsten per jaar. Eén formele (netwerk)bijeenkomst waarin de meerwaarde van samenwerking centraal staat en de diverse mogelijkheden voor samenwerking worden aangegeven en één (netwerk)bijeenkomst met een meer informeel karakter zoals bijvoorbeeld een jaarlijkse barbecue voor de bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied.
Verkennen van mogelijkheden voor collectieve inkoop van goederen en diensten	Bij deze actie gaat het om het verkennen van mogelijkheden voor collectieve inkoop van goederen en diensten. Daarvoor zal in de eerste plaats een inventarisatie van behoeftes bij bedrijven, instellingen en verenigingen in het gebied plaatsvinden om vervolgens het maken van afspraken tussen bedrijven, instellingen en verenigingen die behoefte hebben aan collectief inkopen, te begeleiden.
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (overig)	
Onderzoek naar voorzieningsbehoefte van ouderen uit de wijk	Ouderen worden een steeds belangrijkere doelgroep voor bedrijven en instellingen in het gebied. Door te inventariseren welke behoeftes ouderen uit Buitenhof hebben, wordt duidelijk welke investeringen in voorzieningen meer/minder perspectief hebben.
Organisatie van informatiebijeenkomsten over huidig en toekomstig (ruimtelijk) beleid t.a.v. Buitenhof	Over het beleid dat t.a.v. (delen van) Buitenhof wordt gevoerd, bestaat bij veel bedrijven, instellingen en verenigingen onduidelijkheid. Door de organisatie van informatiebijeenkomsten kan de kennis over het huidige en toekomstige beleid m.b.t. bijvoorbeeld wonen, verkeer & vervoer en de ontwikkeling van de werklocaties (m.n. het zorgcluster en de winkelgebieden) bij bedrijven, instellingen en verenigingen worden vergroot.

Titel actie	Omschrijving actie
Acties om het ondernemersklimaat in Buitenhof te verbeteren (overig) - vervolg	
Organisatie van seminars over bedrijfs- en organisatiethema's	Bij deze actie gaat het om het organiseren van 3-4 seminars per jaar waarin bedrijfs- en organisatiethema's centraal staan. Denk bijvoorbeeld aan leidinggeven, financieel beleid, personeelsbeleid, social media, marketing, innovatie, bedrijfsoverdracht, etc. Voor de seminars worden aansprekende sprekers uitgenodigd die eerst hun visie op een bepaald thema geven en vervolgens de discussie tussen de ondernemers en vertegenwoordigers van instellingen en verenigingen uit het gebied begeleiden.
Sportarrangementen creëren voor werkgevers uit Buitenhof in sportvoorzieningen in de wijk	Het aanbieden van sportarrangementen wordt een steeds belangrijkere secundaire arbeidsvoorwaarde. Buitenhof biedt daarbij de nodige sportvoorzieningen (sportvelden, zwembad, sporthal, etc.). Bij deze actie gaat het primair om het bij elkaar brengen van vraag en aanbod.
Stimuleren van dubbelgebruik van locaties	Inventariseren welke mogelijkheden er zijn voor dubbelgebruik van locaties in de wijk. Concreet gaat het dan om een inventarisatie van de ruimtes die bedrijven, instellingen en verenigingen beschikbaar hebben voor structurele (onder)verhuur aan bijv. startende bedrijven maar ook voor tijdelijke verhuur t.b.v. bijvoorbeeld evenementen, personeelsuitjes, vergaderingen, etc. Op die manier kunnen de bedrijven, instellingen en verenigingen met periodiek leegstaande ruimtes aanvullende opbrengsten genereren, kunnen bedrijven, instellingen en verenigingen met een (periodieke) ruimtebehoefte in de directe omgeving in hun behoefte worden voorzien en wordt in Buitenhof als geheel efficiënter met de ruimte omgegaan.

Colofon

Titel

Actieprogramma Buitenhof Delft

Datum

Eindrapport, 23 juni 2017

Opgesteld door:

Roots Beleidsadvies

In opdracht van:

Ondernemers Vereniging Buitenhof

Contactadressen

Ondernemers Vereniging Buitenhof
p/a Koepoortstraat 41
2612 HS Delft

www.ondernemersfondsdelft.nl/buitenhof-16

Roots Beleidsadvies
Postbus 160
2280 AD Rijswijk ZH
www.rootsadvies.nl

© Roots Beleidsadvies, 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande toestemming van Roots Beleidsadvies.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print, microfilm or any other means without written permission by Roots Beleidsadvies.